

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

28 septembrie 2023*

„Neîndeplinirea obligațiilor de către un stat membru – Hotărâre a Curții de constatare a neîndeplinirii obligațiilor – Neexecutare – Directiva 95/60/CE – Marcarea fiscală a motorinelor – Acordul privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice – Protocolul privind Irlanda/Irlanda de Nord – Persistența încălcării după încheierea perioadei de tranziție în ceea ce privește Irlanda de Nord – Articolul 260 alineatul (2) TFUE – Sancțiuni pecuniare – Sumă forfetară – Gravitatea încălcării – Capacitate de plată”

În cauza C-692/20,

având ca obiect o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor formulată în temeiul articolului 260 alineatul (2) TFUE, introdusă la 21 decembrie 2020,

Comisia Europeană, reprezentată de A. Armenia și P.-J. Loewenthal, în calitate de agenți,

reclamantă,

împotriva

Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, reprezentat inițial de S. McCrory și F. Shibli, în calitate de agenți, asistați de O. Thomas, KC, și P. Reynolds, barrister, ulterior de L. Baxter, S. McCrory și F. Shibli, în calitate de agenți, asistați de O. Thomas, KC, și P. Reynolds, barrister, ulterior de L. Baxter, în calitate de agent, asistat de O. Thomas, KC, și P. Reynolds, barrister, și în final de S. Fuller, în calitate de agent, asistat de O. Thomas, KC, și P. Reynolds, barrister,

pârât,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul A. Arabadjiev, președinte de cameră, domnul L. Bay Larsen, vicepreședintele Curții, îndeplinind funcția de judecător al Camerei întâi, domni P. G. Xuereb, A. Kumin (raportor) și doamna I. Ziemele, judecători,

avocat general: domnul A. M. Collins,

grefier: domnul M. Longar, administrator,

* Limba de procedură: engleza.

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 28 septembrie 2022,
după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 8 decembrie 2022,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin cererea introductivă, Comisia Europeană solicită Curții:
 - constatarea faptului că, prin neadoptarea măsurilor necesare pentru executarea Hotărârii din 17 octombrie 2018, Comisia/Regatul Unit (C-503/17, denumită în continuare „hotărârea de constatare a neîndeplinirii obligațiilor”, EU:C:2018:831), Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 260 alineatul (1) TFUE coroborat cu articolele 127 și 131 din Acordul privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (JO 2020, L 29, p. 7, denumit în continuare „Acordul de retragere”);
 - obligarea Regatului Unit, în temeiul articolului 260 alineatul (2) TFUE coroborat cu articolele 127 și 131 din Acordul de retragere, la plata către Comisie:
 - a unei penalități cu titlu cominatoriu de 268 878,50 euro pe fiecare zi de întârziere în executarea hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, începând de la data pronunțării hotărârii în prezenta procedură până la data executării integrale a hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor;
 - a unei sume forfetare stabilite prin înmulțirea cuantumului zilnic de 35 873,20 euro cu numărul de zile care s-au scurs între data pronunțării hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor și data la care acest stat se conformează dispozițiilor hotărârii sau, în cazul în care nu s-a conformat acelei hotărâri înainte de pronunțarea hotărârii în prezenta procedură, data pronunțării, minimul fiind stabilit la 8 901 000 de euro, și
 - obligarea Regatului Unit la plata cheltuielilor de judecată.

Cadrul juridic

Reglementarea Uniunii

Acordul de retragere

- 2 Acordul de retragere, aprobat în numele Uniunii Europene și al Comunității Europene a Energiei Atomice (CEEA) prin Decizia (UE) 2020/135 a Consiliului din 30 ianuarie 2020 (JO 2020, L 29, p. 1), a intrat în vigoare la 1 februarie 2020.

- 3 Articolul 86 din acest acord, intitulat „Cauzele aflate pe rolul Curții de Justiție a Uniunii Europene”, prevede la alineatele (1) și (3):

„(1) Curtea de Justiție a Uniunii Europene este în continuare competentă în ceea ce privește toate procedurile inițiate de Regatul Unit sau împotriva acestuia înainte de încheierea perioadei de tranziție. [...]

[...]

(3) În sensul prezentului capitol, o procedură este considerată ca fiind inițiată în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene [...] în momentul în care actul de sesizare a fost înregistrat de grefa Curții de Justiție [...]

- 4 În conformitate cu articolul 126 din acordul menționat, perioada de tranziție a început la data intrării în vigoare a acestui acord și s-a încheiat la 31 decembrie 2020.

- 5 Articolul 127 din Acordul de retragere, intitulat „Domeniul de aplicare al dispozițiilor tranzitorii”, prevede:

„(1) În absența unor dispoziții contrare în prezentul acord, în cursul perioadei de tranziție dreptul Uniunii se aplică Regatului Unit și pe teritoriul acestuia.

[...]

(3) În cursul perioadei de tranziție, dreptul Uniunii aplicabil în temeiul alineatului (1) produce, în privința și pe teritoriul Regatului Unit, aceleași efecte juridice pe care le produce în Uniune și în statele sale membre și se interpretează și se aplică în conformitate cu aceleași metode și principii generale ca cele aplicabile în Uniune.

[...]

(6) În absența unor dispoziții contrare în prezentul acord, în cursul perioadei de tranziție, orice trimitere la statele membre în dreptul Uniunii aplicabil în temeiul alineatului (1), inclusiv astfel cum este pus în aplicare și executat de statele membre, se interpretează ca incluzând Regatul Unit.

[...]”

- 6 Potrivit articolului 131 din acest acord, intitulat „Monitorizarea și asigurarea respectării”:

„În cursul perioadei de tranziție, instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii dispun de competențele care le sunt conferite de dreptul Uniunii în ceea ce privește Regatul Unit și persoanele fizice și juridice care își au reședința sau sunt stabilite în Regatul Unit. În particular, Curtea de Justiție a Uniunii Europene este competentă în conformitate cu dispozițiile tratatelor.

Primul paragraf se aplică de asemenea în perioada de tranziție în ceea ce privește interpretarea și aplicarea prezentului acord.”

- 7 Protocolul privind Irlanda/Irlanda de Nord, anexat la Acordul de retragere (denumit în continuare „Protocolul privind Irlanda/Irlanda de Nord”), cuprinde articolul 8, intitulat „TVA și accize”, care prevede la primul paragraf:

„Dispozițiile din dreptul Uniunii enumerate în anexa 3 la prezentul protocol referitoare la mărfuri se aplică Regatului Unit și în Regatul Unit în ceea ce privește Irlanda de Nord.”

- 8 Articolul 12 din Protocolul privind Irlanda/Irlanda de Nord, intitulat „Punerea în aplicare, aplicarea, monitorizarea și asigurarea respectării”, prevede la alineatul (1):

„Fără a aduce atingere alineatului (4), autorităților Regatului Unit le revine responsabilitatea de a pune în aplicare și de a aplica dispozițiile din dreptul Uniunii puse în aplicare prin prezentul protocol în Regatul Unit și pe teritoriul acestuia în ceea ce privește Irlanda de Nord.”

- 9 Anexa 3 la acest protocol vizează printre altele Directiva 95/60/CE a Consiliului din 27 noiembrie 1995 privind marcarea fiscală a motorinelor și a kerosenului (JO 1995, L 291, p. 46, Ediție specială, 09/vol. 2, p. 11).

Directiva 95/60

- 10 Primul și al treilea considerent ale Directivei 95/60 au următorul cuprins:

„Întrucât măsurile comunitare avute în vedere de prezenta directivă nu sunt doar necesare, ci și indispensabile pentru realizarea obiectivelor pieței interne; întrucât aceste obiective nu pot fi realizate individual de statele membre; [...] întrucât prezenta directivă respectă principiul subsidiarității;

[...]

întrucât buna funcționare a pieței interne necesită în prezent stabilirea unor reglementări comune privind marcarea fiscală a motorinei și a kerosenului cărora nu li s-au aplicat accize la rata integrală aplicabilă uleiurilor minerale de acest tip utilizate sub formă de carburant”.

- 11 Articolul 1 din această directivă prevede la alineatul (1):

„Fără a aduce atingere dispozițiilor naționale privind marcarea fiscală, statele membre aplică un marcaj fiscal în conformitate cu prevederile prezentei directive:

- tuturor tipurilor de motorină incluse în codul NC 2710 00 69 care au fost puse în consum [...] și au fost scutite de la plata accizelor sau au fost supuse unei rate a accizelor diferită de cea prevăzută la articolul 5 alineatul (1) din Directiva 92/82/CEE [a Consiliului din 19 octombrie 1992 privind apropierea ratelor accizelor la uleiurile minerale (JO 1992, L 316, p. 19), abrogată și înlocuită prin Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității (JO 2003, L 283, p. 51, Ediție specială, 09/vol. 2, p. 98)],

[...]”

12 Potrivit articolului 3 din directiva menționată:

„Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că este evitată utilizarea improprie a produselor marcate, că uleiurile minerale respective nu pot fi folosite pentru ardere la motoarele autovehiculelor rutiere sau păstrate în rezervoarele de combustibil ale acestora, cu excepția cazurilor specifice permise de autoritățile competente ale statelor membre.

Statele membre prevăd că utilizarea uleiurilor minerale în cazurile menționate în primul paragraf este considerată infracțiune în conformitate cu dispozițiile naționale ale statului membru respectiv. Fiecare stat membru adoptă măsurile necesare pentru a asigura aplicarea integrală a tuturor dispozițiilor din prezenta directivă și, în special, stabilește sancțiunile aplicabile în cazul nerespectării măsurilor menționate; sancțiunile în cauză sunt proporționale cu scopul lor și au un efect descurajator.”

Directiva 2003/96

13 Potrivit articolului 14 alineatul (1) din Directiva 2003/96:

„Pe lângă dispozițiile generale prevăzute în Directiva 92/12/CEE [a Consiliului din 25 februarie 1992 privind regimul general al produselor supuse accizelor și privind deținerea, circulația și monitorizarea acestor produse (JO 1992, L 76, p. 1, Ediție specială, 09/vol. 1, p. 129)] privind utilizările scutite ale produselor impozabile și fără a aduce atingere altor dispoziții comunitare, statele membre scutesc următoarele produse de la impozitare, în condițiile pe care le stabilesc în scopul de a asigura aplicarea corectă și clară a acestor scutiri și de a preveni fraudă, evaziunea sau abuzul:

[...]

(c) produse energetice livrate pentru utilizare drept combustibil pentru navigație pe apele comunitare (inclusiv pescuit), alta decât pentru ambarcațiuni private de agrement, și electricitatea produsă la bordul unei ambarcațiuni.

[...]”

Dreptul Regatului Unit

14 Hydrocarbon Oil Duties Act 1979 (Legea din 1979 privind accizele pe hidrocarburi), care reglementează impozitarea carburanților, a fost modificată în special prin Finance Act 2012 (Legea finanțelor din 2012). Ținând seama de data faptelor în litigiu, în prezentul litigiu este aplicabilă această lege din 1979, astfel cum a fost modificată prin Legea din 2012 (denumită în continuare „Legea din 1979”).

15 Articolul 14 E din Legea din 1979 reglementa accizarea carburantului utilizat pentru navigația privată de agrement. Acesta prevedea:

„Uleiul greu și amestecul bio care beneficiază de o cotă redusă: ambarcațiuni private de agrement

1) Prezentul articol se aplică uleiurilor grele sau amestecurilor bio care beneficiază de o cotă redusă.

- 2) Uleiurile grele sau amestecurile bio nu pot fi utilizate drept carburant pentru propulsia ambarcațiunilor private de agrement.
- 3) În cazul în care, la furnizarea unei anumite cantități de ulei greu sau de amestec bio de către o parte («furnizorul») unei alte părți, aceasta din urmă depune o declarație adecvată la furnizor:
 - a) alineatul (2) nu se aplică acestui ulei greu sau acestui amestec bio;
 - și
 - b) furnizorul este obligat să plătească autorității fiscale, conform dispozițiilor legale, suma prevăzută la alineatul 4).

[...]

7A) O declarație adecvată trebuie să conțină recunoașterea faptului că nicio dispoziție din prezentul articol și niciun act depus în temeiul acestuia (inclusiv declarația propriu-zisă) nu aduc atingere restricțiilor sau interdicțiilor prevăzute de legislația unui alt stat membru decât Regatul Unit în ceea ce privește utilizarea uleiurilor grele sau a amestecurilor bio drept carburanți în scopul navigării în afara apelor teritoriale ale Regatului Unit [...]

[...]”

- 16 Articolul 14 E din Legea din 1979 a fost modificat prin Schedule 11 to Finance Act 2020 (anexa 11 la Legea finanțelor din 2020), care a intrat în vigoare la 1 octombrie 2021, cu scopul de a interzice în esență utilizarea în Irlanda de Nord a carburantului marcat pentru propulsia ambarcațiunilor private de agrement.

Hotărârea de constatare a neîndeplinirii obligațiilor

- 17 Prin hotărârea de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, Curtea a statuat că, „[p]rin autorizarea utilizării carburantului marcat pentru navigația privată de agrement, chiar și atunci când acest carburant nu face obiectul niciunei scutiri sau reduceri de accize, Regatul Unit [...] nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul [Directivei 95/60]”.

Procedura precontencioasă

- 18 În urma pronunțării hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, Comisia a solicitat Regatului Unit, printr-o scrisoare din data de 22 octombrie 2018, să i se comunice, în termen de două luni, măsurile pe care urmărea să le ia pentru a se conforma acestei hotărâri.
- 19 Printr-o scrisoare din data de 19 decembrie 2018, Regatul Unit a arătat că intenționa ca, în decursul anilor 2019 și 2020, să își modifice legislația, în special Legea din 1979 și legislația secundară relevantă, pentru a interzice utilizarea de carburant marcat pentru propulsia ambarcațiunilor private de agrement. În scrisoarea respectivă, acest stat a precizat de asemenea că, având în vedere consecințele practice considerabile ale acestor modificări, urma să se facă o consultare publică.

- 20 Întrucât a considerat că Regatul Unit nu a luat măsurile necesare pentru a se conforma hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, Comisia i-a transmis la 15 mai 2020, în temeiul articolului 260 alineatul (2) TFUE, o scrisoare de punere în întârziere prin care i-a adresat invitația de a-și prezenta observațiile în termen de patru luni de la primirea scrisorii, și anume cel târziu la 15 septembrie 2020.
- 21 Regatul Unit a răspuns la scrisoarea de punere în întârziere la 11 septembrie 2020, indicând dificultățile legate de executarea hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, în special ca urmare a alegerilor generale care au avut loc în acest stat în luna decembrie 2019. Regatul Unit a subliniat de asemenea că în Legea finanțelor din 2020 a fost inclusă o abilitare legislativă și că ea constituia o etapă prealabilă indispensabilă pentru adoptarea legislației secundare necesare pentru a se conforma hotărârii menționate. În plus, acesta a arătat că au fost propuse reforme mai ample în ceea ce privește eliminarea dreptului de a utiliza carburant marcat în majoritatea sectoarelor începând cu luna aprilie 2022. În această privință, Regatul Unit a precizat că la 1 octombrie 2020 urma să fie finalizată o consultare cu privire la aceste reforme și că decizia privind termenul de eliminare a dreptului de a utiliza carburant marcat pentru propulsia ambarcațiunilor private de agrement urma să fie luată după această consultare, odată cu deciziile finale privind reformele mai vaste referitoare la acest carburant.
- 22 Acestea sunt condițiile în care Comisia a decis să introducă prezenta acțiune.

Evoluțiile care au avut loc în cursul prezentei proceduri

- 23 Întrucât perioada de tranziție prevăzută la articolul 126 din Acordul de retragere s-a încheiat la 31 decembrie 2020, dispozițiile Directivei 95/60 au încetat să fie aplicabile începând cu data de 1 ianuarie 2021 Regatului Unit, cu excepția însă a Irlandei de Nord, unde aceste dispoziții au rămas în vigoare și după această dată, potrivit articolului 8 din Protocolul privind Irlanda/Irlanda de Nord coroborat cu anexa 3 la acesta.
- 24 La 21 mai 2021, Regatul Unit a adresat Comisiei o scrisoare prin care a informat-o că legislația definitivă de interzicere a utilizării carburantului marcat, supus unei cote reduse a accizelor, pentru propulsia ambarcațiunilor private de agrement în Irlanda de Nord urma să fie adoptată de Parlamentul Regatului Unit la 1 iulie 2021. Pe de altă parte, Regatul Unit a arătat că furnizorii privați de carburant nu puteau construi, în cursul sezonului de navigație, infrastructurile suplimentare necesare pentru a permite furnizarea de motorină, supusă unei cote standard a accizelor, pentru ambarcațiunile private de agrement și furnizarea de motorină, supusă unei cote reduse a accizelor, pentru ambarcațiunile comerciale, astfel încât această interdicție urma să intre în vigoare la data de 1 octombrie 2021.
- 25 Prin urmare, Regatul Unit a actualizat, la 21 mai 2021, orientările privind accizele aplicabile carburantului utilizat pentru ambarcațiunile private de agrement, în care se precizează, la punctul 2.3, următoarele:

„Începând de la data de 1 octombrie 2021, ambarcațiunile private de agrement din Irlanda de Nord cu un singur rezervor de carburant (pentru propulsie și pentru alte utilizări decât propulsia) nu pot utiliza [carburant marcat], cu excepția cazului în care a fost pus într-un rezervor de carburant fie în Irlanda de Nord, înainte de 1 octombrie 2021, fie pe un teritoriu unde [carburantul marcat] poate fi încă utilizat în mod legal pentru propulsie [...]”.

- 26 Legislația secundară în cauză a fost adoptată la 28 iunie 2021 și a permis intrarea în vigoare a dispozițiilor Legii finanțelor din 2020, astfel încât utilizarea carburantului marcat de către utilizatorii de ambarcațiuni private de agrement pentru propulsie este interzisă în Irlanda de Nord de la data de 1 octombrie 2021.
- 27 Printr-o scrisoare din 11 februarie 2022, Comisia a informat Curtea că se desista în parte de acțiunea sa în ceea ce privește penalitatea cu titlu cominatoriu pe zi de întârziere, pentru motivul că acest capăt de cerere rămăsese fără obiect odată cu intrarea în vigoare, la 1 octombrie 2021, a dispozițiilor Legii finanțelor din 2020. Cu toate acestea, Comisia și-a menținut cererea în ceea ce privește obligarea Regatului Unit la plata unei sume forfetare în cuantum de 35 873,20 euro pe zi pentru perioada cuprinsă între 17 octombrie 2018 și 30 septembrie 2021, care s-a scurs de la pronunțarea hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor și până la data la care acest stat s-a conformat respectivei hotărâri.

Cu privire la neîndeplinirea obligațiilor

Argumentele părților

- 28 Comisia susține că Regatul Unit nu a luat măsurile necesare pentru executarea hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor. Acest stat a avut la dispoziție un termen de patru luni pentru a-și prezenta observațiile, calculat de la primirea scrisorii de punere în întârziere, și anume cel târziu până la 15 septembrie 2020. Or, din răspunsul la această punere în întârziere ar reieși în mod clar că, în pofida adoptării anumitor măsuri legislative prealabile, dreptul de a utiliza carburant marcat pentru propulsia ambarcațiunilor private de agrement ar fi eliminat abia din luna aprilie 2022. În această privință, Comisia susține că un stat membru nu poate invoca ritmul lent al procesului legislativ sau dificultățile de ordin intern pentru a justifica neexecutarea în timp util a unei hotărâri a Curții.
- 29 În replică, Regatul Unit arată că nu și-a încălcat obligația de executare a hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, dat fiind că scrisoarea de punere în întârziere și prezenta acțiune a Comisiei au fost premature. Astfel, din jurisprudența Curții rezultată în special din Hotărârea din 4 iulie 2000, Comisia/Grecia (C-387/97, EU:C:2000:356, punctul 82), și din Hotărârea din 25 iunie 2013, Comisia/Republica Cehă (C-241/11, EU:C:2013:423, punctul 44), potrivit căreia punerea în executare a unei hotărâri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor trebuie să se finalizeze în cel mai scurt termen posibil, s-ar putea deduce că Curtea trebuie să examineze dificultățile practice cu care se confruntă statul membru în cauză. Din Hotărârea din 25 noiembrie 2003, Comisia/Spania (C-278/01, EU:C:2003:635, punctul 30), ar reieși de asemenea că, pentru a constata o neexecutare contrară articolului 260 alineatul (2) TFUE, Curtea trebuie să aprecieze că executarea hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în cauză fusese posibilă la o dată anterioară celei în care aceasta a avut efectiv loc.
- 30 În acest context, ar reveni Comisiei sarcina de a analiza dificultățile practice pe care statul membru în cauză trebuie să le depășească pentru a se conforma unei hotărâri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor. Această instituție ar trebui să dovedească faptul că, în pofida acestor dificultăți, era în mod rezonabil posibil ca acest stat membru să se conformeze în termenul acordat în scrisoarea de punere în întârziere. Or, ținând seama de complexitatea și de amploarea sarcinii de a se conforma hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, perioada de 23 de luni dintre data pronunțării hotărârii și termenul acordat în această scrisoare ar fi fost vădit insuficientă pentru ca Regatul Unit să se conformeze hotărârii respective.

- 31 Pe de altă parte, abordarea întemeiată pe răspunderea obiectivă nu ar fi aplicabilă în cauzele întemeiate pe articolul 260 TFUE. Comisia ar fi trebuit eventual să solicite, odată cu acțiunea pe care a introdus-o în virtutea articolului 258 TFUE, aplicarea unor sancțiuni financiare Regatului Unit în conformitate cu articolul 260 alineatul (3) TFUE, lucru pe care l-a făcut. În sfârșit, Comisia ar confunda dificultățile practice cu care se confruntă statele membre, de care Curtea trebuie să țină seama, cu problemele juridice sau politice interne ale acestor state, care nu ar putea fi luate în considerare.
- 32 În speță, Regatul Unit afirmă că s-a confruntat cu dificultăți practice unice la punerea în aplicare a Directivei 95/60 și la asigurarea conformității cu hotărârea de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, aspect cu privire la care Comisia a fost informată. Astfel, acesta a trebuit să facă față unor dificultăți legate, în primul rând, de caracteristicile geografice particulare ale Regatului Unit în ceea ce privește lungimea coastelor, precum și de numărul de porturi și de rade, în al doilea rând, de marea varietate în dimensiunea porturilor în care navele se pot alimenta cu carburant, în al treilea rând, de constrângerile materiale cu care se confruntă porturile mici pentru a furniza atât carburant nemarcat, cât și carburant marcat, în al patrulea rând, de preocupări de ordin economic și de securitate, în special în ceea ce privește fraudă fiscală, riscul de deteriorare a motorinei, instalarea unor rezervoare secundare temporare, alocarea veniturilor din turism și utilizarea carburantului marcat în alte scopuri decât propulsia, și, în al cincilea rând, de pandemia de COVID-19.
- 33 În replică, Comisia arată, în primul rând, că Regatul Unit nu contestă faptul că, la data de 15 septembrie 2020, hotărârea de constatare a neîndeplinirii obligațiilor nu era executată.
- 34 În al doilea rând, jurisprudența nu ar veni în sprijinul afirmației acestui stat potrivit căreia Comisia trebuie să demonstreze că executarea hotărârii respective era în mod rezonabil posibilă anterior acestei date.
- 35 În al treilea rând, jurisprudența constantă a Curții potrivit căreia un stat membru nu poate invoca dificultăți practice pentru a justifica nerespectarea articolului 260 alineatul (1) TFUE nu s-ar limita la dificultățile politice și juridice. În plus, prin faptul că a susținut că abordarea întemeiată pe răspunderea obiectivă nu își poate găsi aplicarea în procedura prevăzută la articolul 260 TFUE, Regatul Unit ar fi confundat obligația care îi revine, conform articolului 260 alineatul (1) TFUE, cu aprecierea gravității neîndeplinirii obligațiilor, conform articolului 260 alineatul (2) TFUE.
- 36 În orice caz, împrejurările invocate de Regatul Unit nu ar constitui dificultăți practice care să poată justifica neexecutarea hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor. Astfel, în primul rând, în ceea ce privește pretensele întârzieri în procesul de legiferare, obligația acestui stat de a efectua o evaluare a porturilor de agrement și a porturilor comerciale pentru a stabili eventualele măsuri corective necesare executării acestei hotărâri nu poate explica motivele pentru care, la mai mult de doi ani și jumătate de la pronunțarea ei, Regatul Unit nu a adoptat legislația secundară necesară pentru a se conforma hotărârii menționate. În al doilea rând, în ceea ce privește dificultățile despre care se pretinde că rezultă din infrastructură, cum ar fi existența unor porturi îndepărtate sau a unor porturi de dimensiuni foarte mici în care nu există un spațiu suficient pentru a furniza carburant marcat și carburant nemarcat, Comisia consideră că aceste eventuale dificultăți par să fie mai curând excepția, iar nu regula. Pe de altă parte, alte state membre ar fi depășit deja dificultăți de aceeași natură. În al treilea rând, în ceea ce privește pandemia de COVID-19, Comisia ar fi acordat Regatului Unit un termen excepțional de patru luni pentru a

răspunde la scrisoarea de punere în întârziere, în condițiile în care de regulă termenul ar fi de două luni. În plus, numărul de cazuri de COVID-19 în acest stat s-ar fi situat la unul dintre cele mai scăzute niveluri în cursul verii anului 2020.

- 37 În al patrulea rând, contrar celor susținute de Regatul Unit, din scrisoarea sa din 11 septembrie 2020 ar reieși cu claritate că, în majoritatea sectoarelor, dreptul de a utiliza carburant marcat urma să fie eliminat doar din luna aprilie 2022. Divergența dintre angajamentele luate de acest stat de a executa în timp util hotărârea de constatare a neîndeplinirii obligațiilor și lipsa unor rezultate tangibile într-un viitor previzibil a determinat Comisia să inițieze procedura prevăzută la articolul 260 alineatul (2) TFUE. Numai după ce aceasta a introdus o acțiune în temeiul acestei dispoziții, statul menționat s-a angajat să adopte legislația secundară necesară.
- 38 În al cincilea rând, în mod eronat Regatul Unit a invocat articolul 260 alineatul (3) TFUE, din moment ce procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor care a condus la pronunțarea hotărârii în discuție a privit transpunerea incorectă a unei directive, iar nu lipsa comunicării măsurilor de transpunere.
- 39 În duplică, Regatul Unit răspunde, în primul rând, că Legea finanțelor din 2020 i-a permis, de la intrarea sa în vigoare la data de 1 octombrie 2021, să se conformeze Directivei 95/60.
- 40 În al doilea rând, acesta susține că o încălcare a articolului 260 alineatul (1) TFUE nu poate rezulta din simplul fapt că nu a adoptat măsurile necesare înainte de expirarea termenului stabilit în scrisoarea de punere în întârziere, mai puțin în cazul în care Comisia ar avea competența, pe care însă această dispoziție i-o conferă, de a stabili termenul de executare a unei hotărâri a Curții de constatare a neîndeplinirii obligațiilor. Pe de altă parte, în cadrul exercitării competențelor sale discreționare, această instituție nu ar putea sesiza Curtea în temeiul articolului 260 alineatul (2) TFUE, atunci când dorește acest lucru și fără a examina dacă executarea hotărârii Curții era „posibilă”, pentru că ar încălca principiile securității juridice și proporționalității. În plus, ar trebui să se recunoască existența unei încălcări a principiului egalității de tratament pentru faptul că termenele acordate de Comisie altor state membre pentru a se conforma unei hotărâri a Curții de constatare a neîndeplinirii obligațiilor ar fi fost, în anumite cazuri, considerabil mai lungi decât cel acordat în speță.
- 41 În al treilea și ultimul rând, Comisia ar fi denaturat susținerile Regatului Unit întemeiate pe dificultățile practice în cauză și nu ar fi analizat în mod adecvat aceste dificultăți. În plus, aceasta ar fi sesizat Curtea în temeiul unei interpretări eronate a scrisorii din 11 septembrie 2020. În scrisoarea respectivă nu s-ar indica, contrar celor susținute de Comisie, că interdicția de a utiliza carburantul marcat pentru ambarcațiunile private de agrement s-ar aplica doar din luna aprilie 2022, ci ar preciza că modificările care depășesc cerințele ce rezultă din hotărârea de constatare a neîndeplinirii obligațiilor ar intra în vigoare la acea dată.

Aprecierea Curții

- 42 Potrivit articolului 260 alineatul (2) TFUE, în cazul în care consideră că statul membru în cauză nu a luat măsurile pe care le impune executarea hotărârii Curții, Comisia poate sesiza Curtea, după ce a dat statului în cauză posibilitatea de a-și prezenta observațiile, indicând quantumul sumei forfetare sau al penalității cu titlu cominatoriu pe care statul membru în cauză trebuie să le plătească și pe care îl consideră adecvat situației.

- 43 Este necesar de asemenea să se arate că, în ceea ce privește procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor întemeiată pe articolul 260 alineatul (2) TFUE, trebuie să se rețină ca dată de referință pentru a aprecia existența unei asemenea neîndepliniri a obligațiilor data expirării termenului stabilit în scrisoarea de punere în întârziere adresată în temeiul acestei dispoziții [Hotărârea din 20 ianuarie 2022, Comisia/Grecia (Recuperarea unor ajutoare de stat – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, punctul 61 și jurisprudența citată].
- 44 Pe de altă parte, trebuie amintit că procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor se întemeiază pe constatarea obiectivă a nerespectării de către un stat membru a obligațiilor impuse de tratat sau de un act de drept derivat [Hotărârea din 12 noiembrie 2019, Comisia/Irlanda (Parcul eolian de la Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, punctul 92].
- 45 În speță, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 20 din prezenta hotărâre, Comisia a adresat Regatului Unit, la 15 mai 2020, o scrisoare de punere în întârziere în temeiul procedurii prevăzute la articolul 260 alineatul (2) TFUE. Prin urmare, data de referință menționată la punctul 43 din prezenta hotărâre este data expirării termenului stabilit în această scrisoare, și anume 15 septembrie 2020.
- 46 Este evident că, la acea dată, Regatul Unit nu luase toate măsurile necesare pentru executarea hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor. Astfel, deși la data sus-menționată fusese adoptată Legea finanțelor din 2020, care prevedea abilitarea legislativă necesară pentru ca acest stat să se conformeze hotărârii, ea a intrat în vigoare abia la 1 octombrie 2021, astfel încât, anterior acestei date, utilizarea carburantului marcat pentru propulsia ambarcațiunilor private de agrement era permisă pe întreg teritoriul Regatului Unit.
- 47 Această constatare nu este infirmată de argumentele Regatului Unit. În ceea ce privește, în primul rând, argumentația acestui stat potrivit căreia Comisia trebuie să demonstreze că executarea hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor era în mod rezonabil posibilă înainte de data expirării termenului stabilit în scrisoarea de punere în întârziere, este suficient să se arate că, deși Comisia, în cadrul unei proceduri întemeiate pe articolul 260 alineatul (2) TFUE, are sarcina de a furniza Curții elementele necesare pentru a determina stadiul executării de către un stat membru a unei hotărâri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor (Hotărârea din 2 decembrie 2014, Comisia/Italia, C-196/13, EU:C:2014:2407, punctul 48 și jurisprudența citată), nu se poate impune Comisiei să facă dovada că executarea unei hotărâri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor era posibilă la data expirării termenului stabilit în scrisoarea de punere în întârziere trimisă de această instituție statului membru vizat.
- 48 În ceea ce privește, în al doilea rând, argumentația Regatului Unit potrivit căreia scrisoarea de punere în întârziere și prezenta acțiune erau premature în special pentru că, din cauza unor dificultăți practice, a fost în imposibilitate de a se conforma pe deplin hotărârii de constatare a unei neîndepliniri obligațiilor înainte de expirarea termenului stabilit în această scrisoare, trebuie amintit, *primò*, că, deși articolul 260 alineatul (1) TFUE nu precizează termenul în care trebuie executată o hotărâre de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, interesul legat de aplicarea imediată și uniformă a dreptului Uniunii impune, potrivit unei jurisprudențe constante, ca această executare să înceapă imediat și să se realizeze în cele mai scurte termene posibile [Hotărârea din 12 noiembrie 2019, Comisia/Irlanda (Parcul eolian de la Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, punctul 123 și jurisprudența citată].

- 49 *Secundo*, contrar celor susținute de Regatul Unit, nu se poate deduce din jurisprudență că statul membru în cauză poate invoca dificultăți practice pentru a justifica neexecutarea unei hotărâri a Curții. Astfel, potrivit unei jurisprudențe constante, un stat membru nu poate invoca dispoziții, practici sau situații din ordinea sa juridică internă pentru a justifica nerespectarea obligațiilor ce rezultă din dreptul Uniunii [Hotărârea din 12 noiembrie 2019, Comisia/Irlanda (Parcul eolian de la Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, punctul 89 și jurisprudența citată].
- 50 Astfel cum a arătat avocatul general la punctele 18 și 20 din concluzii, nu se poate considera că această jurisprudență vizează doar dificultățile juridice și politice, astfel încât dificultățile practice ar putea justifica neexecutarea unei hotărâri a Curții de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în temeiul articolului 258 TFUE.
- 51 În aceste condiții, în speță neexecutarea hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor nu poate fi justificată prin dificultățile interne sau practice și nici prin împrejurările speciale, invocate de Regatul Unit în faza precontencioasă și în prezenta procedură, legate în special de procedura legislativă, de alegerile generale, de consultările publice, de caracteristicile geografice, de diversitatea dimensiunilor porturilor, de dificultățile de a furniza atât carburant marcat, cât și carburant nemarcat, de preocupări de ordin economic și de securitate, precum și de pandemia de COVID-19.
- 52 De asemenea, trebuie respinsă argumentația Regatului Unit potrivit căreia Comisia, pe de o parte, a denaturat susținerile sale întemeiate pe dificultățile practice cărora ar fi trebuit să le facă față în cadrul executării acestei hotărâri și, pe de altă parte, a tratat în mod inadecvat aceste dificultăți.
- 53 În al treilea rând, în ceea ce privește argumentația Regatului Unit potrivit căreia termenul de patru luni acordat de Comisie în scrisoarea de punere în întârziere pentru a-și prezenta observațiile privind executarea hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor era nerezonabil și insuficient, este necesar să se arate că din jurisprudență rezultă că obiectivele procedurii precontencioase, și anume de a acorda statului membru vizat posibilitatea de a se conforma obligațiilor sale rezultate din dreptul Uniunii și de a invoca în mod util mijloacele sale de apărare împotriva motivelor formulate de Comisie, impun acesteia din urmă lăsarea unui termen rezonabil statelor membre pentru a răspunde la scrisoarea de punere în întârziere și pentru a se conforma hotărârii în cauză de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, pronunțată în temeiul articolului 258 TFUE, sau, dacă este cazul, pentru a-și pregăti apărarea, caracterul rezonabil al termenului stabilit fiind apreciat în funcție de ansamblul împrejurărilor în speță [a se vedea prin analogie Hotărârea din 16 iulie 2020, Comisia/România (Combaterea spălării banilor), C-549/18, EU:C:2020:563, punctul 70 și jurisprudența citată].
- 54 În speță, trebuie să se constate că termenul de patru luni acordat de Comisie în scrisoarea de punere în întârziere nu era nici nerezonabil, nici insuficient, în special ținând seama de faptul că, în total, trecuseră aproape 23 de luni între pronunțarea hotărârii de constatare a îndeplinirii obligațiilor și împlinirea acestui termen.
- 55 În al patrulea rând, împrejurarea că Regatul Unit invocă faptul că prezenta acțiune este prematură, este suficient să se puncteze că din jurisprudență rezultă că Comisia dispune, în calitate de apărător al tratatelor potrivit articolului 17 alineatul (1) a doua teză TUE, de o putere discreționară pentru a decide cu privire la oportunitatea de a acționa împotriva unui stat membru și cu privire la momentul în care să inițieze procedura în constatarea neîndeplinirii obligațiilor împotriva acestuia, motivele care stau la baza acestei decizii neputând să afecteze admisibilitatea acțiunii și nici măcar să facă obiectul unui control jurisdicțional al Curții [a se

vedea în acest sens Hotărârea din 13 ianuarie 2021, Comisia/Slovenia (MiFID II), C-628/18, EU:C:2021:1, punctele 47 și 48, precum și Hotărârea din 8 martie 2022, Comisia/Regatul Unit (Combaterea fraudei privind subevaluarea), C-213/19, EU:C:2022:167, punctul 203 și jurisprudența citată].

- 56 Având în vedere această putere discreționară, trebuie respins și argumentul Regatului Unit potrivit căruia Comisia ar fi încălcat principiul egalității de tratament întrucât altor state membre le-ar fi acordat termene considerabil mai lungi decât cel pe care i l-a acordat în vederea executării hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor [a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 ianuarie 2021, Comisia/Slovenia (MiFID II), C-628/18, EU:C:2021:1, punctul 53].
- 57 În al cincilea rând, referitor la argumentul Regatului Unit că prezenta acțiune se întemeiază pe o eroare de interpretare a acestei instituții, care ar fi condus la denaturarea scrisorii din 11 septembrie 2020, chiar presupunând că în această scrisoare nu se indică, contrar celor susținute de Comisie, că interdicția utilizării carburantului marcat pentru ambarcațiunile private de agrement nu s-ar aplica decât începând din luna aprilie 2022, această împrejurare nu are relevanță la aprecierea temeiniciei prezentei acțiuni și nu poate răsturna constatarea făcută la punctul 46 din prezenta hotărâre în sensul că Regatul Unit nu luase, la 15 septembrie 2020, toate măsurile necesare pentru executarea hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.
- 58 În al șaselea și ultimul rând, contrar celor susținute de Regatul Unit, Comisia nu putea, prin acțiunea pe care a introdus-o în cauza în care s-a pronunțat hotărârea de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, să solicite Curții, în temeiul articolului 260 alineatul (3) TFUE, aplicarea unor sancțiuni pecuniare acestui stat. Astfel, respectiva acțiune nu a fost introdusă ca urmare a faptului că statul menționat nu își îndeplinise obligația de comunicare a măsurilor de transpunere a Directivei 95/60, ci ca urmare a unei transpuneri incorecte a acestei directive. Or, Curtea nu are sarcina de a analiza, în cadrul procedurii jurisdicționale inițiate în virtutea articolului 260 alineatul (3) TFUE, dacă un stat membru a transpus corect o directivă [a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 februarie 2021, Comisia/Spania (Directiva privind datele cu caracter personal – Domeniul penal), C-658/19, EU:C:2021:138, punctul 30 și jurisprudența citată].
- 59 Având în vedere tot ceea ce precedă, este necesar să se constate că, prin neadoptarea, la data împlinirii termenului acordat în scrisoarea de punere în întârziere emisă de Comisie, și anume la 15 septembrie 2020, a tuturor măsurilor pe care le impunea executarea hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, Regatul Unit nu și-a îndeplinit obligațiile care îi reveneau în temeiul articolului 260 alineatul (1) TFUE.

Cu privire la suma forfetară

Argumentele părților

- 60 Comisia apreciază că fiecare neexecutare prelungită a unei hotărâri a Curții reprezintă, în sine, o atingere gravă adusă principiului legalității și securității juridice și deci solicită, făcând trimitere la punctul 10 și următoarele din Comunicarea SEC(2005) 1658 din 12 decembrie 2005, intitulată „Punerea în aplicare a articolului [260 TFUE]” (JO 2007, C 126, p. 15, denumită în continuare „Comunicarea din 2005”), stabilirea unei sume forfetare în sarcina Regatului Unit.

- 61 Comisia se întemeiază pe Comunicarea din 2005 și pe comunicarea intitulată „Actualizarea datelor utilizate pentru calcularea sumelor forfetare și a penalităților cu titlu cominatoriu pe care Comisia urmează să le propună Curții de Justiție a Uniunii Europene în cadrul procedurilor de constatare a neîndeplinirii obligațiilor” (JO 2020, C 301, p. 1, denumită în continuare „Comunicarea din 2020”) pentru a solicita ca această sumă forfetară să fie calculată prin înmulțirea cuantumului zilnic de 35 873,20 euro cu numărul de zile scurse între data pronunțării hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor și data la care Regatul Unit s-a conformat acestei hotărâri. Acest cuantum ar rezulta din înmulțirea unei sume forfetare de bază uniforme cu un coeficient de gravitate și cu un factor „n”. Comisia precizează că suma forfetară astfel obținută nu poate fi mai mică de 8 901 000 de euro.
- 62 În primul rând, Comisia arată că din Comunicarea din 2020 reiese, pe de o parte, că suma forfetară de bază uniformă este stabilită la 1 052 de euro și, pe de altă parte, că factorul „n”, luat în considerare pentru a asigura efectul disuasiv al sancțiunii, se ridică, pentru Regatul Unit, la 3,41.
- 63 În al doilea rând, în ceea ce privește gravitatea încălcării, Comisia arată că obiectivul urmărit de Directiva 95/60 este de a completa Directiva 2003/96 și de a favoriza realizarea, precum și buna funcționare a pieței interne, permițând identificarea ușoară și rapidă a motorinei nesupuse unui nivel standard de impozitare. Or, prin neadoptarea măsurilor necesare pentru a evita utilizarea abuzivă a produselor marcate, acest stat ar fi făcut dificil sau chiar imposibil pentru autoritățile celorlalte state membre, în special cele care au ape învecinate cu Regatul Unit, să stabilească dacă o ambarcațiune privată de agrement care se aprovizionează cu carburant marcat în porturile Regatului Unit și ajunge ulterior la apele acestor state membre transportă carburant impozitat legal la cota standard în Regatul Unit. În plus, din documentul guvernului Regatului Unit din 15 iulie 2019, intitulat „*Implementation of the Court of Justice of the European Union (CJEU) judgment on diesel fuel used in private pleasure craft*” [executarea Hotărârii Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) privind utilizarea motorinei pentru navigația privată de agrement], prin care a fost lansată o consultare publică în acest stat, ar reieși că un număr considerabil de ambarcațiuni private de agrement au fost afectate de faptul că statul menționat nu luase măsurile necesare. Prin urmare, ar trebui să se rețină un coeficient de gravitate de 10 din 20.
- 64 Regatul Unit răspunde că, inclusiv în ipoteza în care Curtea ar constata neexecutarea hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, nu ar trebui să i se aplice nicio sancțiune pecuniară și, cu titlu subsidiar, că această sancțiune ar trebui să se limiteze la o sumă forfetară care să nu depășească 250 000 de euro.
- 65 Referitor la nivelul de gravitate a încălcării și la capacitatea de plată a statului membru, ar trebui, conform jurisprudenței constante a Curții, să se țină cont de consecințele neexecutării hotărârii în cauză de constatare a neîndeplinirii obligațiilor asupra intereselor private și publice, pe de o parte, și de urgența care există de a determina statul membru vizat să se conformeze obligațiilor sale, pe de altă parte (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 iulie 2005, Comisia/Franța, C-304/02, EU:C:2005:444, punctul 104, Hotărârea din 14 martie 2006, Comisia/Franța, C-177/04, EU:C:2006:173, punctul 62, și Hotărârea din 10 ianuarie 2008, Comisia/Portugalia, C-70/06, EU:C:2008:3, punctul 39).
- 66 În ceea ce privește, în primul rând, gravitatea neexecutării, nu ar putea fi vorba decât despre o încălcare limitată și de o gravitate extrem de modestă, astfel încât ar trebui să se adopte o abordare analogă celei reținute de Curte în Hotărârea din 10 ianuarie 2008, Comisia/Portugalia (C-70/06, EU:C:2008:3), și, în consecință, să se rețină un factor de gravitate care să nu fie mai mare de 3.

- 67 *Primo*, Regatul Unit arată că cererea introductivă a Comisiei nu ar conține nicio analiză a importanței normei Uniunii care a făcut obiectul încălcării în cauză.
- 68 *Secundo*, Comisia ar trebui să stabilească nu doar existența unei neexecutări a unei hotărâri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, ci și consecințele acestei neexecutări asupra pieței interne și asupra intereselor generale și particulare. Or, potrivit Regatului Unit, încălcările Directivei 95/60 au doar consecințe extrem de limitate asupra acestor interese, având în vedere sistemul complet pe care l-a instituit pentru a se verifica dacă utilizatorii ambarcațiunilor private de agrement au achitat cuantumul adecvat al accizei. Prin urmare, nu ar exista nici pierderi fiscale, nici prejudicii pentru piața internă. În plus, în ceea ce privește dificultățile invocate de Comisie cu privire la verificarea de către celelalte state membre a aspectului dacă acciza a fost achitată în mod corespunzător în Regatul Unit, acest stat susține, pe de o parte, că dificultățile invocate nu sunt susținute de nicio probă și, pe de altă parte, că sistemul de verificare pe care l-a instituit putea fi utilizat de autoritățile acestor alte state membre.
- 69 În plus, neconformitatea ar fi minimă întrucât, în Regatul Unit, mai puțin de 0,2 % din carburantul marcat ar fi fost utilizat pentru propulsia ambarcațiunilor private de agrement în perioada cuprinsă între anii 2017 și 2019.
- 70 În acest context, ar trebui să se țină cont și de faptul că, de la expirarea perioadei de tranziție la 31 decembrie 2020, obligația Regatului Unit de a se conforma hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor nu mai privește decât Irlanda de Nord. Regatul Unit arată în această privință că numărul ambarcațiunilor private de agrement în Irlanda de Nord este estimat la 1 500 și că doar 132 de litri de carburant marcat ar fi fost furnizați utilizatorilor acestor ambarcațiuni în perioada cuprinsă între 1 ianuarie și 22 martie 2021.
- 71 *Tertio*, ar rezulta din jurisprudența Curții că, la stabilirea gravității neîndeplinirii obligațiilor, aceasta ține seama de dificultatea conformării. Pe de altă parte, prin consultarea publică efectuată în cursul anului 2019 și prin legislația primară adoptată, Regatul Unit ar fi realizat progrese semnificative de la pronunțarea hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor. În plus, acesta ar fi acționat cu bună-credință informând în mod regulat Comisia cu privire la măsurile luate. De asemenea, ar trebui să se țină seama de faptul că este vorba despre prima acțiune introdusă împotriva acestui stat pentru neexecutarea unei hotărâri a Curții.
- 72 În ceea ce privește, în al doilea rând, durata neîndeplinirii obligațiilor, perioada de neexecutare nu ar începe să curgă decât din momentul în care Curtea apreciază că era posibilă în practică executarea hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor. Astfel, din Hotărârea din 28 noiembrie 2013, Comisia/Luxemburg (C-576/11, EU:C:2013:773), ar rezulta că trebuie să se țină seama de dificultățile practice la aprecierea acestei durate.
- 73 În al treilea rând, Regatul Unit arată că factorul „n” din 3,41, care a fost reținut în Comunicarea din 2020, este excesiv.
- 74 În primul rând, capacitatea de plată nu s-ar mai putea întemeia pe produsul intern brut (PIB) al Regatului Unit în ansamblul său dat fiind că, de la încheierea perioadei de tranziție, obligațiile impuse de Directiva 95/60 și de articolul 260 TFUE nu se mai aplică Regatului Unit decât în ceea ce privește Irlanda de Nord. Or, economia nord-irlandeză ar fi reprezentat aproximativ 2,28 % din economia Regatului Unit pentru anul 2018, astfel încât factorul „n” ar trebui ajustat în mod proporțional. În această privință, ar trebui să se distingă prezenta cauză de cea în care s-a pronunțat Hotărârea din 11 decembrie 2012, Comisia/Spania (C-610/10, EU:C:2012:781), în care

- Curtea a respins argumentul Regatului Spaniei potrivit căruia numai PIB-ul Țării Bascilor trebuia luat în considerare, deoarece încălcarea normelor Uniunii privea numai această parte a Regatului Spaniei. Astfel, în acea cauză, normele Uniunii erau aplicabile Regatului Spaniei în ansamblul său, în timp ce, în speță, Directiva 95/60 nu se mai aplică Regatului Unit decât în ceea ce privește Irlanda de Nord. Pe de altă parte, întrucât Comisia a considerat că factorul „n” ar trebui recalculat după încheierea perioadei de tranziție, ar fi contradictoriu să se utilizeze în continuare PIB-ul total al Regatului Unit după această perioadă.
- 75 În al doilea rând, ar trebui să se țină seama de faptul că Regatul Unit nu mai are niciun loc în Parlamentul European.
- 76 În al treilea rând, Curtea ar trebui să țină seama de cele mai recente informații privind PIB-ul. În această privință, reprezentantul Regatului Unit a precizat în ședință că PIB-ul acestui stat s-a ridicat, în anul 2020, la 2 156 073 de milioane de lire sterline (GBP) (aproximativ 2 423 426 de milioane de euro).
- 77 În replică, Comisia arată că Curtea poate impune Regatului Unit o sancțiune mai mare decât cea propusă de ea.
- 78 În primul rând, în ceea ce privește gravitatea neîndeplinirii obligațiilor, Comisia amintește că un rol important în aprecierea gravității încălcării îl joacă claritatea obligației încălcate. De asemenea, problema nu ar fi dacă Regatul Unit a respectat finalitatea Directivei 2003/96, ci mai degrabă dacă a respectat obligația clară și indispensabilă prevăzută de Directiva 95/60 de a elimina dreptul ambarcațiunilor private de agrement de a utiliza carburant marcat. Pe de altă parte, nu ar reveni Comisiei sarcina de a demonstra materializarea efectivă a consecințelor încălcării.
- 79 În plus, în opinia Comisiei, important este doar faptul că ambarcațiunile private de agrement au intrat în raza apelor teritoriale ale mai multor state membre cu carburant marcat despre care autoritățile acestor state au putut presupune în mod legitim că nu fuseseră impozitate.
- 80 Pe de altă parte, Regatul Unit a întârziat în două rânduri adoptarea legislației secundare relevante. În plus, acest stat a prevăzut adoptarea ei abia după introducerea prezentei acțiuni. În sfârșit, Comisia a ținut seama de faptul că este vorba despre prima procedură pentru neexecutarea unei hotărâri a Curții împotriva acestui stat.
- 81 În ședință, Comisia a arătat că nu se impunea reducerea factorului de gravitate ca urmare a restrângerii întinderii teritoriale a încălcării, din moment ce această restrângere rezulta din Acordul de retragere, iar nu din măsurile adoptate de Regatul Unit pentru executarea hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.
- 82 În al doilea rând, în ceea ce privește durata încălcării, nu ar trebui să se țină seama de dificultățile practice și nici de faptul că Regatul Unit a depus eforturi cu bună-credință.
- 83 În al treilea rând, în ceea ce privește factorul „n”, Comisia amintește, *primo*, că prezenta procedură a fost introdusă înainte de încheierea perioadei de tranziție și că, potrivit articolelor 127 și 131 din Acordul de retragere, Regatul Unit rămânea, în ansamblul său, responsabil de aplicarea și de respectarea dreptului Uniunii pe parcursul perioadei de tranziție.

- 84 *Secundo*, numărul de locuri de care dispune un stat membru în Parlament ar fi utilizat ca variabilă pentru a determina factorul „n”, întrucât ar constitui un indicator util al dimensiunii acestui stat membru, astfel încât faptul că Regatul Unit nu mai deține un loc în Parlament ar fi lipsit de relevanță și ar fi, de altfel, o consecință directă a Acordului de retragere pe care l-a semnat. Comisia arată, în orice caz, că acest stat era reprezentat în Parlament la momentul la care a fost constatată neîndeplinirea obligațiilor în cursul anului 2018.
- 85 *Tertio*, în ceea ce privește afirmația Regatului Unit potrivit căreia factorul „n” ar trebui redus din motive economice, Comisia a arătat în ședință că cifrele comunicate de Regatul Unit pentru anul 2020 pot fi considerate fiabile. În plus, potrivit Comunicării Comisiei intitulată „Ajustarea calculului sumelor forfetare și al penalităților cu titlu cominatoriu zilnice propuse de Comisie în cadrul procedurilor de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene ca urmare a retragerii Regatului Unit” (JO 2021, C 129, p. 1, denumită în continuare „Comunicarea din 2021”), factorul „n” ar trebui stabilit în prezent la 3,70 pentru încălcările săvârșite de acest stat, iar suma forfetară minimă ar trebui stabilită la 8 215 000 de euro.
- 86 În cuprinsul duplicii, Regatul Unit arată că s-a conformat Directivei 95/60 la 1 octombrie 2021. Prin urmare, Comisia nu poate solicita aplicarea unor sancțiuni pecuniare, din moment ce din Hotărârea din 7 septembrie 2016, Comisia/Grecia (C-584/14, EU:C:2016:636, punctul 70), ar reieși că acestea urmăresc să încurajeze executarea rapidă a unei hotărâri a Curții de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în cazul persistenței acestei neîndepliniri a obligațiilor.
- 87 În primul rând, în ceea ce privește gravitatea neîndeplinirii obligațiilor, acest stat contestă argumentul Comisiei potrivit căruia din primul considerent al Directivei 95/60 ar reieși că obligațiile ce rezultă din această directivă trebuie considerate importante. Astfel, pe de o parte, după cum ar reieși din Hotărârea din 25 iunie 2013, Comisia/Republica Cehă (C-241/11, EU:C:2013:423, punctul 54), indiciile dintr-un considerent ar avea o valoare analitică scăzută la aprecierea importanței relative a unei norme în raport cu alte norme ale Uniunii, iar pe de altă parte, numeroase directive ar cuprinde termeni echivalenți.
- 88 În plus, ar trebui să se țină seama de obiectivul final urmărit de Directiva 95/60 de a pune în aplicare un sistem armonizat de impunere a accizelor pe motorină. În plus, Comisia ar face o confuzie între problema conformității cu această directivă și cea a factorilor relevanți la aprecierea gravității unei neconformități.
- 89 Pe de altă parte, o semnificație ar avea faptul că, în Regatul Unit, carburantul marcat furnizat utilizatorilor de ambarcațiuni private de agrement reprezenta 0,2 % din carburantul marcat distribuit în acest stat și că, în Irlanda de Nord, carburantul marcat furnizat acestor utilizatori se ridică la 0,02 % din piața Regatului Unit în cursul lunilor iunie-august 2019.
- 90 De asemenea, împrejurarea că Comisia a făcut referire doar la extrase din presă nedovedite în ceea ce privește amenzi aplicate, într-un singur stat membru, unor utilizatori de ambarcațiuni private de agrement din Regatul Unit și că ea nu a furnizat nicio probă privind aplicarea unei astfel de amenzi din luna mai 2018 ar demonstra efectele limitate ale neconformității Directivei 95/60. Or, din Hotărârea din 10 septembrie 2009, Comisia/Portugalia (C-457/07, EU:C:2009:531, punctul 98), ar rezulta că, atunci când un stat membru a prezentat, precum în prezenta cauză, informații detaliate care relevă efectele limitate sau lipsa de efecte a unei încălcări, Comisia are obligația de a dovedi motivele pentru care Curtea ar trebui să rețină poziția ei. În sfârșit, Comisia nu se poate întemeia pe neîndeplinirea inițială a obligațiilor pentru a contesta buna sa credință.

- 91 În al doilea rând, în ceea ce privește factorul „n”, ar trebui să se țină seama de faptul că dreptul Uniunii nu se mai aplică Regatului Unit decât în ceea ce privește Irlanda de Nord, care, astfel cum a afirmat Regatul Unit în ședință, reprezenta 2,25 % din PIB-ul Regatului Unit în anul 2020. Astfel, Curtea ar trebui să se întemeieze pe dimensiunea economiei teritoriului căruia i se aplică dreptul Uniunii la data pronunțării hotărârii în prezenta cauză.
- 92 În ședință, Regatul Unit a arătat de asemenea că, de la retragerea sa din Uniune, era într-o situație diferită față de statele membre, astfel încât ar trebui să i se aplice un tratament diferit, în special în ceea ce privește factorul „n”, și să se reducă cuantumul sumei forfetare.

Aprecierea Curții

- 93 Cu titlu introductiv, este necesar să se constate că, deși, la 1 octombrie 2021, Regatul Unit a pus capăt neîndeplinirii obligației sale de a executa pe deplin hotărârea de constatare a neîndeplinirii obligațiilor și deci neîndeplinirea obligațiilor nu persistă în speță până la examinarea faptelor de către Curte, Comisia și-a menținut, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 27 din prezenta hotărâre, cererea de obligare a acestui stat la plata unei sume forfetare.
- 94 Or, este necesar să se arate în această privință că o cerere introductivă prin care Comisia solicită impunerea unei sume forfetare nu poate fi respinsă pentru simplul motiv că are ca obiect o neîndeplinire a obligațiilor care, deși a continuat în timp, a încetat la data la care Curtea examinează faptele în litigiu [Hotărârea din 13 ianuarie 2021, Comisia/Slovenia (MiFID II), C-628/18, EU:C:2021:1, punctul 70].
- 95 Cu titlu introductiv, este necesar să se amintească că este de competența Curții ca, în fiecare cauză și în funcție de împrejurările speței cu care este sesizată și de nivelul de persuasiune și de disuasiune care i se pare a fi necesar, să adopte sancțiunile pecuniare corespunzătoare în special pentru a preveni repetarea unor încălcări similare ale dreptului Uniunii [Hotărârea din 20 ianuarie 2022, Comisia/Grecia (Recuperarea unor ajutoare de stat – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, punctul 86 și jurisprudența citată].
- 96 Obligarea la plata unei sume forfetare și stabilirea eventualului quantum al acestei sume trebuie, în fiecare caz în speță, să depindă de ansamblul elementelor pertinente legate atât de caracteristicile neîndeplinirii constatate a obligațiilor, cât și de atitudinea proprie a statului membru vizat de procedura inițiată în temeiul articolului 260 TFUE. În această privință, articolul 260 TFUE conferă Curții o largă putere de apreciere pentru a decide aplicarea sau neaplicarea unei astfel de sancțiuni și de a stabili, dacă este cazul, cuantumul acesteia. Curtea este obligată ca, în exercitarea puterii sale de apreciere, să stabilească și cuantumul acestei sume forfetare astfel încât aceasta să fie, pe de o parte, adaptată împrejurărilor și, pe de altă parte, proporțională cu încălcarea săvârșită. Printre factorii relevanți în acest sens se numără în special elemente cum ar fi gravitatea încălcării constatate, perioada în care aceasta a persistat după pronunțarea hotărârii prin care a fost constatată, precum și capacitatea de plată a statului membru în cauză [a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 noiembrie 2019, Comisia/Irlanda (Parcul eolian de la Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, punctele 113 și 114, precum și jurisprudența citată].
- 97 În primul rând, în ceea ce privește gravitatea încălcării, trebuie amintită importanța normei încălcate pentru instituirea pieței interne care, astfel cum rezultă din Hotărârea din 20 ianuarie 2022, Comisia/Grecia (Recuperarea unor ajutoare de stat – Ferronickel) (C-51/20, EU:C:2022:36, punctul 98), constituie una dintre misiunile esențiale conferite Uniunii în temeiul articolului 3 alineatul (3) TFUE.

- 98 În această privință, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 44 și 46 din hotărârea de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, pe de o parte, în temeiul articolului 1 din Directiva 95/60, interpretat în lumina celui de al treilea considerent al acesteia, statele membre sunt ținute să aplice un sistem de marcarea fiscală, astfel cum este prevăzut de această directivă, în special motorinei care nu este impozitată la cota standard și, pe de altă parte, obiectivul urmărit de directiva menționată, și anume completarea Directivei 2003/96 și favorizarea realizării și buneii funcționări a pieței interne, prin facilitarea identificării ușoare și rapide a motorinei care nu sunt supusă nivelului standard de impozitare, nu ar putea fi atins dacă statelor membre li s-ar permite să autorizeze utilizarea marcajului fiscal și pentru motorina destinată unor utilizări supuse cotei standard de impozitare.
- 99 Pe de altă parte, măsurile avute în vedere în Directiva 95/60 sunt, în conformitate cu primul considerent al acesteia, nu doar necesare, ci și indispensabile pentru realizarea obiectivelor pieței interne.
- 100 Desigur, Regatul Unit arată că a instituit un sistem complet care permite să se verifice dacă valoarea corespunzătoare a taxei a fost plătită de utilizatorii de ambarcațiuni private de agrement și că acest sistem ar putea fi utilizat și de autoritățile statelor membre cu ocazia unor verificări ulterioare care, oricum, nu constituie obiectivul principal al Directivei 95/60.
- 101 În aceste condiții, este suficient să se amintească în această privință că, la punctele 52 și 53 din hotărârea de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, Curtea a apreciat că marcarea fiscală a motorinelor scutită sau impozitată la o cotă redusă, prevăzută de Directiva 95/60, urmărește tocmai să faciliteze controalele plății efective a accizelor adecvate în statul membru în care au fost eliberate pentru consum de către autoritățile fiscale ale unui alt stat membru și că nu are importanță faptul că există alte mijloace de control, precum prezentarea unei chitanțe care atestă plata diferenței accizelor, sugerată de Regatul Unit.
- 102 De altfel, trebuie amintit că obligația de a adopta măsuri naționale pentru a asigura transpunerea completă a unei directive constituie o obligație esențială a statelor membre pentru a asigura că dreptul Uniunii este pe deplin efectiv, iar nerespectarea acestei obligații trebuie, așadar, considerată ca fiind de o gravitate certă [a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 februarie 2021, Comisia/Spania (Directiva privind datele cu caracter personal – Domeniul penal), C-658/19, EU:C:2021:138, punctul 64 și jurisprudența citată].
- 103 Referitor la susținerea Regatului Unit potrivit căreia gravitatea încălcării este minimă întrucât carburantul marcat furnizat utilizatorilor de ambarcațiuni de agrement private în Regatul Unit reprezenta 0,2 % din carburantul marcat distribuit în acest stat, trebuie constatat, asemenea Comisiei, că neîndeplinirea obligațiilor în cauză era susceptibilă să penalizeze un număr considerabil de utilizatori de ambarcațiuni private de agrement și, prin urmare, să aducă atingere intereselor private și publice avute în vedere. Astfel, atât cetățenii britanici care doreau să se deplaseze în apele teritoriale ale statelor membre învecinate cu Regatul Unit, cât și cetățenii acestor state membre vecine care doreau să se deplaseze în apele teritoriale ale Regatului Unit și care trebuiau să se alimenteze acolo cu carburant marcat înainte de a se întoarce în apele teritoriale ale statelor lor membre riscau să fie expuși unor dificultăți cu ocazia controalelor efectuate de autoritățile acestor state membre și în special să li se aplice amenzi de către aceste autorități.

- 104 În plus, Regatul Unit a indicat el însuși în observațiile sale scrise că o interdicție a carburantului marcat pentru propulsia acestor nave are consecințe practice considerabile, ceea ce ar fi lipsit de sens în cazul în care cantitatea de carburant marcat furnizată în acest scop ar fi neglijabilă. Pe de altă parte, reiese din documentul din 15 iulie 2019, intitulat „*Implementation of the Court of Justice of the European Union (CJEU) judgment on diesel fuel used in private pleasure craft*”, prin care a fost lansată o consultare publică în Regatul Unit, că acest stat dispunea de un număr considerabil de ambarcațiuni private de agrement și că se utiliza o cantitate importantă de carburant marcat pentru propulsia acestor ambarcațiuni.
- 105 În ceea ce privește eventualele circumstanțe atenuante invocate de Regatul Unit, *primo*, având în vedere punctele 49-51 din prezenta hotărâre, trebuie respinsă argumentația acestui stat potrivit căreia prezenta încălcare este de o gravitate foarte modestă având în vedere dificultățile practice în discuție. Astfel, Curtea a arătat în mod repetat că, la aprecierea gravității unei neîndepliniri a obligațiilor, un stat membru nu poate invoca dispoziții, practici sau situații din ordinea sa juridică internă pentru a justifica nerespectarea obligațiilor ce rezultă din dreptul Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 decembrie 2014, Comisia/Suedia, C-243/13, EU:C:2014:2413, punctul 53, Hotărârea din 13 iulie 2017, Comisia/Spania, C-388/16, EU:C:2017:548, punctul 41, și Hotărârea din 25 iulie 2018, Comisia/Spania, C-205/17, EU:C:2018:606, punctul 62).
- 106 *Secundo*, în ceea ce privește faptul că, în cursul procedurii precontencioase, Regatul Unit a comunicat cu regularitate Comisiei măsurile pe care intenționa să le ia pentru a se conforma hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, trebuie amintit că o obligație de cooperare loială cu Comisia revine oricum statelor membre în temeiul articolului 4 alineatul (3) TUE, ceea ce înseamnă că orice stat membru este obligat să faciliteze acestei instituții îndeplinirea misiunii sale care constă, conform articolului 17 TUE, în a veghea, în calitate de apărător al tratatelor, la aplicarea dreptului Uniunii sub controlul Curții [Hotărârea din 8 martie 2022, Comisia/Regatul Unit (Combaterea fraudei privind subevaluarea), C-213/19, EU:C:2022:167, punctul 527].
- 107 Prin urmare, la aprecierea gravității încălcării, s-ar putea lua în considerare drept circumstanță atenuantă numai o cooperare cu Comisia caracterizată prin demersuri ce demonstrează intenția de a se conforma în cel mai scurt termen hotărârii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor în cauză pronunțate în temeiul articolului 258 TFUE.
- 108 Or, în speță, contrar celor indicate Comisiei de Regatul Unit în scrisoarea sa din 19 decembrie 2018, acesta nu a efectuat, în cursul anilor 2019 și 2020, modificările legislative necesare pentru a se conforma hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor. Pe de altă parte, în măsura în care acest stat a indicat, în scrisoarea din 11 septembrie 2020, că decizia privind termenul de eliminare a dreptului de a utiliza carburant marcat pentru propulsia ambarcaunilor private de agrement va fi luată numai după o consultare publică aferentă eliminării acestui drept pentru alte sectoare decât pentru propulsia acestor ambarcațiuni, el a admis că executarea acestei hotărâri ar fi putut fi realizată mai repede.
- 109 În aceste condiții, cooperarea Regatului Unit cu Comisia în cursul procedurii precontencioase nu poate fi luată în considerare ca circumstanță atenuantă.
- 110 În schimb, *tertio*, trebuie să se rețină, ca circumstanță atenuantă, faptul că Regatul Unit a luat anumite măsuri atât înainte de introducerea prezentei acțiuni, cât și pe parcursul procesului pentru executarea hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor și în special că a pus capăt

- neîndeplinirii obligațiilor imputate odată cu intrarea în vigoare, la 1 octombrie 2021, a dispozițiilor Legii finanțelor din 2020 (a se vedea prin analogie Hotărârea din 31 martie 2011, Comisia/Grecia, C-407/09, EU:C:2011:196, punctul 41).
- 111 De asemenea, *quarto*, deși, desigur, dimensiunea statului membru în cauză nu este în sine relevantă la aprecierea gravității neîndeplinirii obligațiilor, trebuie totuși să se țină seama că, de la 1 ianuarie 2021, Directiva 95/60 nu mai era aplicabilă Regatului Unit decât în ceea ce privește Irlanda de Nord, astfel încât consecința neîndeplinirii obligațiilor este redusă de la această dată.
- 112 În sfârșit, *quinto*, trebuie luat în considerare ca circumstanță atenuantă faptul că, anterior, Regatul Unit nu a omis vreodată executarea unei hotărâri pronunțate de Curte în temeiul articolului 258 TFUE (a se vedea Hotărârea din 30 mai 2013, Comisia/Suedia, C-270/11, EU:C:2013:339, punctul 55).
- 113 În ceea ce privește, în al doilea rând, durata încălcării, este suficient să se amintească faptul că aceasta trebuie evaluată avându-se în vedere perioada scursă între, pe de o parte, data pronunțării hotărârii în discuție de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, în temeiul articolului 258 TFUE, și, pe de altă parte, momentul în care Curtea analizează situația de fapt sau data la care statul membru vizat se conformează respectivei hotărâri, în cazul în care această ultimă dată survine prima [a se vedea în acest sens Hotărârea din 31 martie 2011, Comisia/Grecia, C-407/09, EU:C:2011:196, punctul 35, și Hotărârea din 12 noiembrie 2019, Comisia/Irlanda (Parcul eolian de la Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, punctul 122].
- 114 În speță, trebuie să se constate că au trecut 1 079 de zile, cu alte cuvinte aproape trei ani între pronunțarea hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor și executarea acesteia de către Regatul Unit.
- 115 În al treilea rând, în legătură cu capacitatea de plată, din jurisprudență rezultă că este necesară raportarea la PIB-ul statului membru vizat ca factor predominant pentru a aprecia capacitatea sa de plată și pentru a stabili sancțiuni suficient de disuasive și proporționale, cu scopul de a preveni în mod efectiv repetarea în viitor a unor încălcări similare ale dreptului Uniunii [a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 ianuarie 2022, Comisia/Grecia (Recuperarea unor ajutoare de stat – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, punctele 116 și 130].
- 116 În această privință, Regatul Unit susține, *primo*, că trebuie să se întemeieze exclusiv pe PIB-ul Irlandei de Nord pentru întreaga perioadă a încălcării, în timp ce Comisia consideră că, pentru această perioadă, trebuie luat în considerare PIB-ul Regatului Unit în ansamblul său.
- 117 În speță, deși, desigur, în conformitate cu articolul 127 alineatul (1) din Acordul de retragere, dreptul Uniunii se aplica Regatului Unit în ansamblul său în perioada de tranziție, și anume până la 31 decembrie 2020, neîndeplinirea obligațiilor în cauză nu mai privește decât Irlanda de Nord de la 1 ianuarie 2021.
- 118 Din textul articolului 12 alineatul (1) din Protocolul privind Irlanda/Irlanda de Nord reiese însă că autoritățile Regatului Unit, iar nu cele din Irlanda de Nord sunt responsabile pentru implementarea și aplicarea dispozițiilor din dreptul Uniunii care au devenit, prin acest protocol, aplicabile Regatului Unit și pe teritoriul acestuia în ceea ce privește Irlanda de Nord. În acest context, contrar celor pretinse de Regatul Unit, faptul că acesta din urmă nu mai este stat

- membru de la 1 februarie 2020 nu are incidență asupra aprecierii capacității sale de plată, astfel încât nu trebuie să i se aplice un tratament diferit de cel rezervat statelor membre în această privință.
- 119 În plus, astfel cum reiese din jurisprudența menționată la punctul 115 din prezenta hotărâre, capacitatea de plată este luată în considerare pentru a stabili sancțiuni suficient de disuasive și proporționale, cu scopul de a preveni în mod efectiv repetarea în viitor a unor încălcări similare ale dreptului Uniunii. Or, o sancțiune aplicată Regatului Unit calculată în funcție de capacitatea de plată apreciată doar în raport cu PIB-ul Irlandei de Nord, nu ar fi, în ceea ce privește persistența neîndeplinirii obligațiilor după încheierea perioadei de tranziție, suficient de disuasivă și, prin urmare, nu poate permite atingerea acestui obiectiv.
- 120 Pe de altă parte, întrucât, după cum reiese din cuprinsul punctului 111 din prezenta hotărâre, faptul că dreptul Uniunii nu mai este aplicabil Regatului Unit decât în ceea ce privește Irlanda de Nord de la sfârșitul perioadei de tranziție constituie o circumstanță atenuantă care joacă un rol la aprecierea gravității neîndeplinirii obligațiilor, nu se mai justifică luarea din nou în considerare a acestei împrejurări la aprecierea capacității de plată a Regatului Unit.
- 121 Având în vedere cele de mai sus, PIB-ul Regatului Unit în ansamblu pentru întreaga perioadă a încălcării trebuie luat în considerare pentru a determina capacitatea de plată a acestui stat.
- 122 Această apreciere nu este răsturnată de argumentele invocate de Regatul Unit. Astfel, deși trebuie să se țină seama de evoluția recentă a PIB-ului în conformitate cu jurisprudența Curții [Hotărârea din 12 noiembrie 2019, Comisia/Irlanda (Parcul eolian de la Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, punctul 124 și jurisprudența citată], nu se poate deduce din această jurisprudență, contrar susținerilor Regatului Unit, că Curtea trebuie să țină seama numai de PIB-ul teritoriului căruia i se aplică dreptul Uniunii la data examinării situației de fapt de către Curte.
- 123 De altfel, dat fiind că, pe de o parte, Comisia arată că, potrivit Comunicării din 2021, factorul „n” ar trebui stabilit la 3,70 în ceea ce privește încălcările săvârșite de Regatul Unit, iar suma forfetară minimă la 8 215 000 de euro și, pe de altă parte, acest stat susține că argumentația acestei instituții privind capacitatea sa de plată și Comunicarea din 2021 se contrazic, este suficient a se reaminti că liniile directe precum cele cuprinse în comunicările Comisiei nu sunt obligatorii pentru Curte, însă contribuie la garantarea transparenței, a previzibilității și a securității juridice a acțiunii întreprinse chiar de Comisie atunci când această instituție face propuneri Curții [Hotărârea din 20 ianuarie 2022, Comisia/Grecia (Recuperarea unor ajutoare de stat – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, punctul 95 și jurisprudența citată].
- 124 *Secundo*, în ceea ce privește argumentul Regatului Unit potrivit căruia factorul „n” invocat de Comisie se întemeiază pe numărul de locuri de care dispune un stat membru în Parlament, în condițiile în care Regatul Unit nu mai dispune de niciun loc în cadrul acestei instituții, Curtea a statuat deja că luarea în considerare a ponderii instituționale a statului membru în cauză nu este indispensabilă pentru a garanta o descurajare suficientă și pentru a determina acest stat membru să își modifice comportamentul actual sau viitor [Hotărârea din 20 ianuarie 2022, Comisia/Grecia (Recuperarea unor ajutoare de stat – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, punctul 115].

- 125 *Tertio*, după cum s-a menționat la punctul 122 din prezenta hotărâre, reiese din jurisprudență că trebuie să se ia în considerare evoluția recentă a PIB-ului statului membru în cauză, astfel cum se prezintă ea la data examinării situației de fapt de către Curte [Hotărârea din 12 noiembrie 2019, Comisia/Irlanda (Parcul eolian de la Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, punctul 124 și jurisprudența citată].
- 126 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, se face o justă apreciere a împrejurărilor speței prin stabilirea la 32 000 000 de euro a cuantumului sumei forfetare pe care Regatul Unit va trebui să o achite pentru perioada cuprinsă între 17 octombrie 2018 și 30 septembrie 2021.
- 127 În consecință, se impune obligarea Regatului Unit la plata către Comisie a unei sume forfetare de 32 000 000 de euro.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 128 Potrivit articolului 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a solicitat obligarea Regatului Unit la plata cheltuielilor de judecată, iar neîndeplinirea obligațiilor a fost constatată, se impune obligarea acestuia din urmă la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară și hotărăște:

- 1) Prin neadoptarea, la data la care a expirat termenul stabilit în scrisoarea de punere în întârziere emisă de Comisia Europeană, și anume 15 septembrie 2020, a măsurilor pe care le impunea executarea Hotărârii din 17 octombrie 2018, Comisia/Regatul Unit (C-503/17, EU:C:2018:831), Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 260 alineatul (1) TFUE.**
- 2) Obligă Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord la plata către Comisia Europeană a unei sume forfetare de 32 000 000 de euro.**
- 3) Obligă Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord la plata cheltuielilor de judecată.**

Semnături